

FYNDBÖRS I FARG
Nr 17 15/8 - 28/8 1991. Pris 29:90 kr inkl. moms.
Norge 35:- Nkr, Danmark 35:- Dkr, Finland 30:- Fmk inkl. moms.

BILSPORT / 17

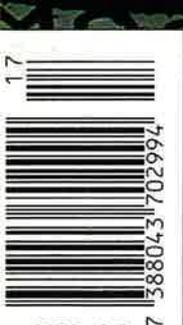


STOR KÖPGUIDE
BMW
3-SERIEN
1976-1991

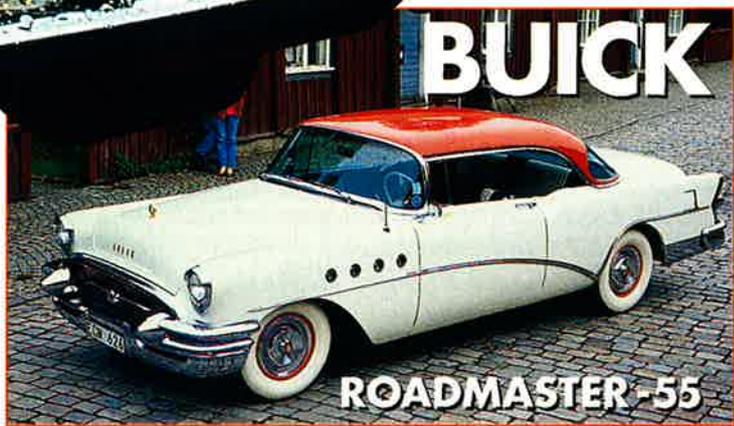
**MOTORNIS
BÄSTA VÄN**
OLJAN
Svart magi i träget



**RENOVERA
SJÄLV
DIN
VW
MOTOR**
DEL 2



**10 FINALISTER
PRESENTERAS**
Sveriges Snyggaste Bil -91



BUICK

ROADMASTER -55



Touring-modellen är praktisk men knappast lika rolig som Coupén.

BMW 3-serien TYSK MED TRADITION

Få modeller är så eftertraktade på begagnatmarknaden som BMW:s 3-serie. Körglädje kombinerat med kvalitet och status gör bilarna intressanta. Bilsport publicerar därför en köpguide som omfattar samtliga tre generationer. Håll till godo!

Av Reinhold Sehlin

Med 1600-02-serien skapade BMW en helt ny bilklass på sextioalet — den exklusiva kompaktklassen. I mitten av sjuttioalet kom så den omskrivna 3-serien som var en vidareutveckling av föregångaren.

Modellen fick genast kritik för sitt höga pris och sin livliga väghållning. Det sistnämnda skapade rubriker i massmedia. BMW 3-serien stämplades helt enkelt som svårkörd och farlig i gränsområdet för ovana förare. Vaghållningen förbättrades när andra generationen presenterades 1982. Bakaxeln konstruerades bland annat om vilket gjorde bilen betydligt lättare att hantera i kniviga situationer.

I år kom så tredje generationen 3-serien där "allt" är förändrat. Ny multi-link-bakaxel garanterar oförändrad spårvidd och därmed ett lugnt uppträdande. Modellen är nu så neutral att sanna BMW-vänner muttrar.

Det viktigaste

Bilsports köpguide tar endast upp de viktigaste förändringarna genom åren och utelämnar alltså uppgifter som rör byte av klädslar, lister, färger och dylikt.

Priserna i modelluppräkningsavser genomgående originalbilar i gott bruksskick, om ej helt perfekta. En och annat rostfläck efter stenskott accepteras. Karossen får dock inte på något ställe vara genomrostad.

Samtliga bilar klarar också givetvis bilprovningens ögon

utan problem. Kordugliga renoveringsobjekt som kräver stora reparationer betingar självfall ett betydligt lägre pris.

En liten varning: se upp med de första årsmodellerna på åttiotalet. Svenska avskräv medförde att BMW frångick regeln att modellbeteckningen alltid talade om motorstorleken. Alltså att en BMW 320 hade en 2-litersmotor och så vidare.

I början av åttiotalet har BMW 320 en 1,8-liters motor. Samma som lillebror BMW 318. Många byter också helt enkelt ut "lill-motorn" till en äldre 2-litersmaskin. En operation som kan ställa till problem vid besiktningen.

Symbolerna
■ Just BMW:s modellbeteckningar kräver en förklaring. Motorstorleken ingår (med vissa ovan nämnda undantag) alltid i beteckningen på bagageluckan.

Bokstäverna står för insprutning (i), sextonventilare (S) och fyrhjulsdraft (X). I köpguiden använder vi även förkortningen T för Touring (stationsvagn), C för cabriolet, SE för Sport Evolution och A för automatlåda.

Liksom i tidigare köpguidar är det svårt att sätta priser på privatimporterade bilar. Huvudregeln är dock att en importerad bil alltid (alltid!) betingar ett lägre pris än en svensksåld.

Lycka till med bilköpet. Bilsports köpguide är sammanställd med hjälp av BMW plus Peter Borre, BMW Club Schweden. Klubbens adress är Box 2068, 390 02 Kalmar.

1976

Modeller (E 21, första generationen av 3-serien):

BMW 316, 318, 320, 320i.

Motor och växellåda: I princip är det föregångarens (02-seriens) motorer BMW använder i 3-serien. Motorerna är dock något starkare än 02-seriens 80 hk, 85 hk och 100 hk.

Motoralternativen i E 21 är fyrcylindriga 1,6-liter, 1,8-liter eller 2-liters förgasarmotor respektive 2-liters insprutningsmotor.

Motoreffekten är 90 hk, 98 hk och 109 hk, samt 125 hk för insprutningsmaskinen (Bosch K-Jetronic mekanisk insprutning).

Fyrväxlad manuell låda är standard till samtliga modeller. BMW 320 har automatlåda som tillval.

Utrustning: Samtliga modeller är basutrustade med det allra nödvändigaste. BMW ger inga extravaganser när det gäller godis. Trots mager standardutrustning är tillbehörslistan kort. Sportstolar från Recaro går dock att få.

Sollucka är extra liksom luftkonditionering. Även diffspärr måste beställas separat. Just diffspärr är ett utomordentligt tillbehör med tanke på den delade bakaxeln. Den första generationen av 3-serien har en vaghållning som kräver att föraren hela tiden är uppmärksam på vad bakvagnen har för sig.

När det gäller utseendet har BMW 316 och 318 genomgående enkla framljuslampor, medan BMW 320 och större modeller har separata halvljus. Många ägare av de mindre modellerna byter framgrill och får därmed fyra strålkastare. Kolla upp detta vid bilköp.

På bromssidorna utrustas bilarna med skivor fram och trummor bak. BMW 320i får ventilerade skivor fram.

Bra att veta: När 3-serien konstruerades var tanken att göra en mera komfortabel än sportig modell. För "normalbilisten" skulle det enbart innebära fördelar. Det var åtminstone vad man trodde hos BMW. När modellen kom fick den dock genast kritik av BMW-entusiasterna för "frånvaro" av sportighet.

För att råda bot mot detta kompletteras därför de motorstarkare modellerna (BMW 318, BMW 320) en bit in på produktionsåret med grovre krängningshämmare bak. BMW 320 får även en 1/2 tum bredare fälgar och grovre däck, vilket innebär att modellen får samma utrustning som storebror 320i.

BMW 316 utrustas samtidigt med styrningsdämpare i likhet med övriga modeller. På grund av bakre nummerskyltens



Första generationen har enkelt ljusarrangemang på de mindre modellerna, medan BMW 320 och uppåt har fyra lyktor. Generation två och tre har genomgående fyra lyktor fram.

placering under stötfångaren på 3-serien ser bakpartiet "naket" ut. Det avhjälpas genom att en svart, kraftigt räfflad plastlist monteras i utrymmet mellan bakljusen.

Kunder som önskar eftermontera krängningshämmare på sina bilar erbjuds specialpris. Det gäller även för plastlisten.

Vid köp bör du noggrant kolla motor och växellåda med tanke på att 3-serien är att betrakta som entusiastbilar, bilar som i regel körs hårt av gasglada förare.

Se upp med motorens oljeförbrukning! Normal förbrukning är upp till 1,5 liter per 100 mil. Högre oljeförbrukning tyder på sliten motor.

Synkringarna på tvååns växel har en tendens att slitas ut beroende på vad vi just sagt om entusiastbilar.

Titta även på bromsar, stötdämpare och fjädrar med tanke på 3-seriens delikata väghållning. Framvagnen är känslig när det gäller inställningen. Felaktig inställning ger ökat däckslitage och spårkänslighet.

Kolla bilarnas lyktrengöring då motorerna som sköter torkarmarna är dåliga. Undersök halvljusinsatserna som vill samla fukt. Detta omfattar samtliga årsmodeller framåt.

När det gäller rosten ska du i första hand kolla trösklar och hjulhus. Studera gärna golvet också och förstyrningsbalken i främre hjulhus. Ett råd som gäller hela första generationen av 3-serien.

Priser: BMW 316 kostar ca 6.000 och BMW 318 kostar ca

8.000 kr. För BMW 320 är motsvarande pris ca 10.000 kr. Insprutningsmodellen, 320i, kostar ca 20.000 kr.

1977

Modeller (E 21): BMW 316, 318, 320, 320i.

Motor och växellåda: Se föregående år.

Utrustning: Se föregående år.

Bra att veta: Se föregående år.

Priser: BMW 316 kostar ca 8.000 kr. För BMW 318 får du betala ca 10.000 kr och priserna för den större 320 respektive 320i är ca 13.000 kr samt ca 21.000 kr.

1978

Modeller (E 21): BMW 316, 320, 320i (318 försvinner det här året i Sverige).

Motor och växellåda: Se föregående år.

Utrustning: Se föregående år.

Bra att veta: Se föregående år.

Priser: Cirka 10.000 kr för BMW 316, ca 16.000 kr för BMW 320 och ca 23.000 kr för BMW 320i.

1979

Modeller (E 21): BMW 316 och 320 finns fortfarande kvar. BMW 320i försvinner dock. Den stora nyheten är 323i med sexcylindrig motor!

Motor och växellåda: För

BMW 320 och 316 gäller samma uppgifter som för -76 års modeller.

Nyheten BMW 323i har en 2,3-liters rak sexa med Bosch K-Jetronic. Effekten är på 143 hk.

Samtliga modeller har fyrväxlad manuell låda. Automatlåda tillval på insprutningsmodellerna.

Utrustning: Majoriteten av BMW 323i som säljs i Sverige utrustas med ett sportpaket.

Ett paket som innehåller sollucka, tonade rutor, läderklädsel och sporträtt, läsbart handsfack, stort verktygsfack i bakluckan, diffspärr, metalllack och lättmetallfälgar.

Det finns exemplar av BMW 323i utan sportpaket. Bilar som är billigare begagnade men knappast lika roliga. Nu finns möjligheten att få el-speglar som tillval.

BMW 323i har skivbromsar runt om.

Bra att veta: Huvudregeln med oljeförbrukningen gäller fortfarande. Upp till 1,5 liter per 100 mil anses som normalt. Glöm ej att kolla rosten och bromsarna.

Priser: BMW 323i kostar ca 35.000 kr. BMW 320 kostar ca 19.000 kr.

För den mindre BMW 316 får du betala ca 12.000 kr. Minsningen i familjen väcker inte lika stort ha-begär som de större bröderna.

1980

Modeller (E 21) BMW 316, 320i (tillbaka igen!), 320i automat, 323i, 323i automat och 323i Cabrio. Den sista har

ler det här året.

Utrustning: Det är inte mycket som skiljer från föregående år. Sportpaket finns som tillval för BMW 323i. Även sportstolar finns för den som är villig att gräva lite djupare i börsen.

Bra att veta: Se föregående år.

Priser: Cirka 40.000 kr för BMW 323i. Lägg till ca 10.000 kr för Cabrio. För 320i blir det ca 32.000 kr.

Minstingen BMW 318i kostar ungefär 25.000 kr.

1982

Modeller (E 21): BMW 318i, 320i, 323i. Cabrio tas in efter beställning. Dessutom presenteras en jubileumsmodell i 320i utförande.

Motor och växellåda: Se föregående år.

Utrustning: Se föregående år. Jubileumsmodellen lackeras i silvermetalllic med M-Sport stripes efter sidorna. Bilen får även BBS-fälgar samt en liten läderratt och en graverad nummerplåt i kupén.

Bra att veta: Se föregående år.

Priser: För BMW 323i ca 43.000 kr. Lägg på 10.000 kr för Cabrio.

För BMW 320i ca 35.000 kr. Lägg till cirka 5.000 kr för jubileumsmodellen i originalskick. För en BMW 318i får du ge ca 28.000 kr.

1983

Modeller (E 30, andra generationen): BMW 318i, 320i, 323i.

Generation två av 3-serien! I Sverige säljs den gamla och den nya generationen parallellt på grund av att den nya generationen presenteras så pass sent.

E 30 är en helt ny bil med en kaross med bättre krocksäkerhet, minskat luftmotstånd och med större utrymmen och tystare invändigt. Trots det känns den inte ny. Parkerar man en E 30 bredvid en E 21 upptäcker man att skillnaderna till exempel invändigt är förvånansvärt små. Vaghållningen är dock förbättrad tack vare ny bakaxel.

1981

Modeller (E 21): BMW 318i tillbaka i Sverige på grund av avgaskraven, 320i, 323i. Cabrio tas fortfarande in efter beställning.

Motor och växellåda: Förgasarmotorerna är nu helt borta! BMW 318i och 320i har exakt samma motor på 1,8-liter och 102 hk.

BMW 323i är också kvar med sin sexa på 143 hk.

Femväxlad manuell låda finns som tillval till 318i och 320i. Den lådan är dock standard på 323i. Automatlåda finns som tillval till samtliga modeller som tillval till samtliga modeller.

sexcylindrig motor på 125 hk! BMW 323i tappar 4 hk på grund av avgasreningen, men får med hjälp av det nya insprutnings-systemet högre vridmoment vid lägre varv, från 190 Nm vid 4.500 rpm till 205 Nm vid 4.000 rpm. Dessutom ligger vridmomentet märkbart högre, upp till 5.000 rpm.

Femväxlad låda är nu standard på BMW 320i och 323i. Den mindre modellen har fyrväxlad låda samt femväxlad som tillval.

Automatlåda finns dock enbart som tillval till de sexcylindriga motorerna (gäller på samtliga årsmodeller framåt).

Utrustning (E 21, första generationen): Se föregående år, så när som på BMW 320i och 323i som får lackerade bakspelar och lättmetallfälgar i bilens kulör.

Utrustning (E 30, andra generationen): Fälgdimensionen går upp från 13 tum till 14 tum. Nya generationen får dessutom en betydligt bättre bakaxel som bland annat gör att bilen inte längre känns lika vinglig i gränsområdet.

Det så kallade sportpaketet försvinner och ersätts inte.

Utöver basutrustningen levereras bilarna endast med el-speglar, så när som på BMW 323i som får lättmetallfälgar plus en liten spoiler på bagageluckan som standard.

Listan över tillbehör och extrautrustning är nu omfattande.

Nu finns i princip "allt" för den som önskar.

BMW 318i har skivbromsar fram och trummor bak. BMW 320i och 323i har ventilerade skivor fram. BMW 323i har även skivbromsar bak.

Om ägaren väljer ABS-bromsar får bilen automatiskt skivbromsar även bak.

BMW 320i och 323i får dessutom ett checkkontrollsystem som övervakar viktiga detaljer som lampor fram och bak, motorens olje- och vattennivå plus nivån i behållaren för spolningen.

Bra att veta (E 21, första generationen): Se föregående år.

Bra att veta (E 30, andra generationen): Kamrembyte skall ovillkorligen ske var 8.000:e mil! Kontrollera att tidigare ägare verkligen har gjort detta för att slippa dyrbara motorras.

Vattenpumpen kan läcka på de sexcylindriga motorerna. Byt ut hela pumpen i stället.

Använd aldrig piratoljefilter då den typen av oljefilter kan stoppa oljecirkulationen och förorsaka sprängda oljefilter. Undersökningar har visat att gummibitar från piratoljefilter släpper och pluggar igen kanalerna.

På rostsidan är det bättre

Vänd!

ställt jämfört med E 21. Men titta vid skärmkanter och runt fronten samt sidobalkar.

BMW 323i och 320i är bränslesnåla bilar med tanke på prestandan.

Priser (E 21, första generationen): BMW 318i ca **31.000 kr**, för BMW 320i blir det ca **37.000 kr** och för BMW 323i ca **47.000 kr**.

Priser (E 30, andra generationen): För BMW 323i blir det ca **55.000 kr**, BMW 320i betingar ca **49.000 kr** och BMW 318i kostar ca **39.000**.

1984

Modeller (E 30): BMW 318i, 320i, 323i.

Motor och växellåda BMW 323i får åter 143 hk! I övrigt se föregående år för generation två. Ny 1,8-liters motor med Bosch L-Jetronic insprutning och 105 hk på lilla modellen.

Utrustning: Se föregående år för generation två.

Bra att veta: Se föregående år för generaton två.

Priser: BMW 323i kostar cirka **65.000 kr**, BMW 320i ungefär **58.000 kr** och BMW 318i cirka **46.000 kr**.

1985

Modeller (E 30): BMW 318i, 320i, 323i. Nyheten är att BMW 323i Cabrio (Baur-cab) kommer tillbaka?

Motor och växellåda: Bilarnas utväxling bak ändras på BMW 323i för bättre acceleration vilket leder till något högre bränsleförbrukning.

Den manuella, femväxlade lådan blir standard på lilla BMW 318i.

Utrustning: Nu finns både två- och fyrdörrarskaross till samtliga modeller! Tidigare fanns enbart tvådörrars-utförande.

Bra att veta: Se föregående år.

Priser: BMW 323i ca **75.000 kr**, BMW 320i ca **68.000 kr**, BMW 318i ca **57.000 kr**. Lägg på ca **2.000 kr** för 4 dörrar. Lägg till **13.000** för Cabrio.

1986

Modeller (E 30): BMW 318i, 320i, 323i, 323i Cabrio (Baur-cab). Nytt är att BMW Alpina B6 2,8 introduceras i Sverige! En liten raket förädlad av det lilla företaget Alpina i byn Buchloe.

Ett företag som började växa under 70-talet då förare som Hans Stuck och Nikki Lauda körde med Alpina-motorer under huden. Utvecklingen fortsatte med framtagning av BMW:s F1 turbomotor

som hjälpte Nelson Piquet att bli världsmästare.

I dag sysselsätter Alpina ett hundratal personer. Man har bland annat en motortestanläggning som lär vara den mest sofistikerade på marknaden. I år (1991) firar Alpina dessutom 25 årsjubileum!

Motor och växellåda: Se föregående år så när som på Alpina som har en rak sexa på 2,8-liter och 210 hk. En motor som ursprungligen kommer från BMW 528i. Alpina har preparerat motorn med vassare kam och eget tändsystem samt smidda Mahle-kolvar.

Växellådan på Alpina är en femväxlad, manuell Getrag, med högt växlad etta (70 km/h) vilket gör bilen svårhanterlig vid snabba starter. 0—100 km/h går trots det på 7 sek, toppfart garanterat 230 km/h.

I Sverige finns det cirka 30 bilar av modell Alpina. Mycket åtråvärd BMW-modell!

Utrustning: Det finns en speciell serie kallad "Exklusive". Cirka 80 st BMW 320i och 20 st BMW 323i såldes i det utförandet. Alla bilar är numererade. Exklusive är utrustad med "Shadowline".

Vad är då det? Jo, bilen har svarta lister runt rutorna och lackerade stötfångare och ytterbackspeglar i bilens färg. Dessutom har modellen läder ratt samt M-teknik sportfjädring och säljs endast i diamantsvart metallic. En graverad nummerplåt monteras i kupén.

Alpina B6 2,8 har ABS-bromsar, diffspärr (25 procent), Recaro sportstolar, el-hissar, el-sollucka, centrallås med stöldfunktion, el-speglar, tonade rutor, exklusiv Alpina-klädsel med Alpinas färger i, i från kupén ställbart halvljus, temperaturgivare för oljan i bakaxel och motor, samt givare för oljetrycket i motor samt trycket i insugningsröret, egen Alpina-ratt plus växelspaks-knopp.

Utvändigt hittar vi Alpinas jättelika spoiler i fronten plus bakspoiler och egna 16 tum fälgar. Vissa bilar får dessutom dekorstrips på sidorna.

Obs, viktigt: hastighetsmätaren graderad till 260 km/h (240 km/h standard), röda visare (vita standard) på alla instrument.

Bra att veta: När det gäller Alpinan så ska du se upp med krockade bilar! Det finns exemplar på begagnatmarknaden i Sverige som är slarvigt reparerade med usel kursstabilitet som resultat!

Priser: BMW 323i ca **85.000 kr**, BMW 320i ca **75.000 kr** och för BMW 318i ca **63.000 kr**. Lägg till ca **2.000 kr** för 4 dörrar. För Cabrio lägg till ca **13.000 kr**. Alpina B6 2,8 ca **160.000 kr**.

1987

Modeller (E 30): BMW 318i,



Väghållningen i andra generationen är något bättre jämfört med första. Trots det måste föraren vara uppmärksam på vad bakvagnen har för sig.



Senaste generationen (E 36) av 3-serien är en helt nya bil. Nu är väghållningen så bra att sanna BMW-vänner muttrar och tycker livet var bättre förr.

320i (323i försvinner!), 325i (Nyhet! Kan fås med fyrhjulsdrift samt som cab).

Den stora nyheten är dock M3! Raket nummer två! En modell byggd för att utan några större ändringar kunna användas i EM och VM för standardbilar Grupp A (måste byggas i minst 5.000 ex för klassningen). Cirka 50 bilar kommer till Sverige.

M3 utvecklas av välkända BMW Motorsport GmbH. Mo-

torn härstammar från den klassiska BMW-fyran, som bland annat i en turboversion bidrog till att Brabham och Nelson Piquet vann VM i Formel 1 1983.

Motor och växellåda: MW 320i har numera katalysator, effekten ökar trots det till 129 hk (var vanligt att kat-bilarna fick lägre effekt). BMW 325i får också kat till sin raka 2,5-liters sexa. Effekt 170 hk.

BMW M3 har en rak,

fyrentilad, katrenad fyra på 2,3-liter. En maskin som lämnar 195 hk och som ger en hisnande upplevelse (0—100 km/h på 6,9 sek). Varje cylinder matas genom ett långd-avpassat insugningsrör, med ett eget gasspjäll.

Iniet nytt på växellådssidan, med undantag för nya M3 som har en sportväxellåda med ettan på racingvis längst ned till vänster.

På de fyrhjuldrivna bilar har du en viskoskoppling



De sexcylindriga motorerna i E 30 är allmänt roligare än de fyrcylindriga. Se upp med de första årsmodellerna av E 30 på åttiotalet. BMW 320 har bara 1,8-liters motor!

temperaturmätare. Självfallet levereras bilen med 15 tum fälgar som standard (16 tum finns som tillval). Plats finns för upp till 10 tum breda däck.

M3-ans väghållning är förbättrad genom bland annat ändrad geometri hos framvagnen (caster har bl a gjorts tre gånger större för att ge stabil gång även i farter över 230 km/h). Grövre hjullager (samma som på BMW:s 5-serie) används och krängningshämmarna fram och bak är betydligt effektivare jäm-

fört med vanliga 3-serien. Vidare har fjädrarna och gassetrycksstötdämparna en annan karaktäristik, som bidrar till att ge M3 en lämplig självstyrningseffekt vid ändring av gaspådraget i kurvor.

M3 har betydligt kraftigare skivbromsar (ventilerade fram) samt en mer direkt servostyrning. M3 är klassad som rent fyrstisig.

Utseendet hos M3 skiljer mot den vanliga 3-serien. M3 får breddade skärmar, kjol ut-

med sidorna, spoiler fram och bak samt en mera lutande bakruta än standard-3-serien. Vidare är bagagerumsluckan, tillverkad i plast, 4 cm högre än på standardbilen.

Var gäller BMW 325i finns det även ett M-paket plus "Shadowline". Det vill säga färgpassade kofångare, svarta lister runt alla rutorna och spoiler fram och bak samt kjol och 15 tum BBS krysskerfälgar (detta finns endast 1987).

Bra att veta: Problemet med M3 är den så kallade gråimporten, eller privatimporten för att använda den korrekta benämningen. Det här innebär att man som kund inte kan vara riktigt säker på att bilen man tänker köpa inte är krocklagad (M3 kördes hårt).

I Tyskland är det vanligt med så kallad "busk-lagning" där arbetet är slarvigt utfört. Många svenskar importerade även krockade exemplar av M3 för att laga bilarna "själva" med skiftande resultat.

Kilometerställningen på importbilar kan även vara ett problem då säljaren i Tyskland ofta manipulerade den. Det sista gäller all privatimport (läs Vill sport nr 12 och 13 om du vill veta mer om just import av bil. Tidningarna beställs genom förlaget tel 0455-353 28).

När det gäller de fyrhjuldrivna bilarna finns risken att viskoskopplingen kan ha skadats om bilen har genomgått ett bromsprov. Svårt att kontrollera.

Priser: BMW 325i ligger runt **115.000 kr** (100.000 kr för 4wd), BMW 320i ca **85.000 kr**, BMW 318i ca **72.000 kr**. För M3 är priset högre, ca **185.000 kr**. Priset för importbilar betydligt lägre. Cabben kostar ca **135.000 kr**.

1988

Modeller (E 30): BMW 318i, 320i, 325i, M3, 325iX (fyrhjuldriven), 325i Cabriolet.

Motor och växellåda: Ny motor i BMW 318i, en motor byggd på V12-ans konstruktion. Effekt 113 hk (gamla 105 hk). Modellen kallas i Sverige för 318iS (där S står för fyrventilsteknik), något som är helt fel då den riktiga 318iS kommer först som 1990 års modell!

Utrustning: Karossen på 88-orna får ny bakstam med bland annat nya baklampor, något rundare baklucka och nya stötfångare fram respektive bak. Dessutom är fronten under stötfångaren ny.

Den nya ljusstekniken — ellipstekniken — monteras på bilarna för första gången.

Bra att veta: Synkroniseringen i växellådan kan kännas trött om bilen har körts hårt.

Priser: BMW 325i kostar ca **125.000** (110.000 kr för 4wd). BMW 320i ca **100.000 kr** och BMW 318i ca **90.000 kr**. Priset för cabben är ca **145.000 kr**. För en M3 får du betala ca **200.000 kr**.

1989

Modeller (E 30): Modellprogrammet tenderar att svälla för andra generationen. Samma sak händer med E 21.

Nu finns BMW 316i, 318i, 320i, 320i Touring (kombi), 320i Cab, 325i Touring, 325i Touring med fyrhjulsdraft, 325i Cab, M3 (se prestandatext i Bil-sport nr 3 -89) och Alpina B6 3,5. Den sista en godbit! Endast 20 bilar tas in till Sverige.

Alpina B6 3,5 är egentligen en 325i som har fått vässad motor och förstärkt chassi.

Motor och växellåda: BMW 316i-motorn är utvecklad ur 318i. Den nya motorn är på 1,6-liter och ger 100 hk.

Alpinamotorn däremot är en 3,5-liters rak sexa med Bosch Motronic insprutning. Effekt 254 hk. Tiden 0—100 km/h är endast 6,6 sekunder och toppfart 246 km/h. På grund av motorns storlek är det trångt i motorutrymmet vilket gör bilen svårmekad.

För att matcha den större motorn är hjulupphängningen modifierad för att ge så neutrala och välbalanserade köregenskaper som möjligt.

Utrustning: BMW 316i har ingen varvräknare, för övriga modeller är det som tidigare.

Alpinan har en mycket omfattande standardutrustning. Bakfälgarna är breddade, från sju till åtta tum jämfört med föregångaren. Det som saknas eller inte går att få är luftkonditionering, automat och skinnklädsel (hänvisar till Alpina B6 2,8).

BMW 320i och 325i får ett M-paket med helt nya spoiler fram och bak samt kjol (kjolpaketet lackat i en annan färg, anpassat till bilens kulör).

Bra att veta: När det gäller accelerationsresurser, toppfart och vridmoment är B6 3,5 klart överlägsen BMW:s egen M3. Men när det gäller väghållning är det raka motsatsen. Trots 59 hästar extra har Alpinan inte en chans på bana. Det M3-an förlorar på raksträckorna tar den lätt igen i kurvorna.

Därmed inte sagt att Alpinan har dålig väghållning. Jämfört med mer normala prestandabilar skulle den uppfattas som suverän.

Priser: BMW 316i ca **82.000 kr**, BMW 318i ca **105.000 kr**, BMW 320i ca **112.000 kr** (320iC ca **135.000 kr**), BMW Vänd!

KÖPGUIDEN

320iT ca 110.000 kr, BMW 325i ca 140.000 kr, för BMW 325i Cab ca 160.000 kr, BMW 325iT ca 135.000 kr, BMW 325iX ca 125.000 kr, BMW 325iXT ca 125.000 kr, M3 kostar ca 225.000 kr. Alpina B6 3,5 ca 265.000 kr.

1990

Modeller (E 30): BMW 316i, 318i, 318i Touring, 318 iS (fyrventilsteknik), 320i, 320i Touring, 320i Cab, 325i, 325i Touring, 325iX (fyrhjulsdrift), 325iX Touring, 325i Cab, M3 och till sist nyheten M3 Sport Evolution (endast 9 bilar kommer till Sverige).

M3 SE är en specialversion av vanliga M3. Byggt i endast 500 exemplar för att kunna göra en tilläggsklassning enligt Grupp A reglementet.

Motor och växellåda: Nytt är BMW 318iS med 16-ventilstopp som gör att effekten hamnar på 136 hk.

När det gäller M3 SE hittar vi den största förändringen i motorrummet. Jämfört med M3 är sextonventilsmaskinen förstordad, från 2,3 till 2,5 liter. Det har skett genom att borringen ökat från 93,4 till 95 mm och slaglängden från 84 till 87 mm. Kamaxlarna är också vassare plus att insugsventilerna är större. Motorns kompression är sänkt, från 10,5:1 till 10,2:1.

Resultatet av den operationen är en effekttökning så att motorn nu lämnar 238 hk vid 7.000 rpm. Skillnaden i prestanda är märkbar. 0–100 km/h går på 6,4 sekunder.

Vanliga M3 får högre effekt, från 195 hk till 215 hk.

Utrustning: Jämfört med M3 har M3 SE fått 10 mm sänkt framfjädring och 16 tums aluminiumfälgar lackade i nyansen Nogarö silver. Dessutom värmetåligare bromsbelägg (ABS).

Utvändigt känns SE-n igen på bakvingen som försätts med extra läpp, justerbar i tre lägen. Samma sak med den kraftigare frontspoilern som ger "venturi-effekt". Totalt finns det nio olika inställningsvarianter.

BMW har plockat bort onödig vikt genom att bakre och främre stötfångare gjorts lättare. Bakrutan och de bakre sidorutorna har även blivit tunnare.

BMW 318iS har M-Technic sportfjädring, samt 325-ans bromsar som standard.

Bra att veta: Har du inte råd med en M3 SE så är BMW 318 iS en mycket rolig bil att köra, påminner till viss del om gamla 2002.

Priser: BMW 316i ca 93.000 kr, BMW 318i ca 112.000 kr, BMW 318iT ca 117.000 kr,



E 36 kommer att bli populär som begagnad. Bra väghållning och fina motorer borgar för det.

Cab är aldrig fel. Här en E 30. Finns även Bauer-cab. En udda sak som togs in efter beställning.

sportfjädring och sportratt.

Bra att veta (E 30, andra generationen): Se föregående år.

Bra att veta (E 36, tredje generationen): Rostskyddet är nu mycket bra liksom väghållningen. Generation E 36 kommer garanterat att bli mycket populär bland dem som väljer att köpa begagnat. Skillnaden mellan första och andra generationen är inte lika påtaglig som mellan andra och tredje generationen. E 36 är som sagt en hel ny bil, sedan kan man ha olika åsikter om karossens utseende på E 36.

Priser (E 30, andra generationen): BMW 316i kostar ca 105.000 kr, BMW 318i ca 122.000 kr, BMW 318iT ca 127.000 kr, BMW 318iS ca 135.000 kr, BMW 320i ca 135.000 kr, BMW 320iC ca 158.000 kr, BMW 320iT ca 135.000 kr, för BMW 325i får du betala ca 170.000 kr, BMW 325iC ca 190.000 kr, BMW 325iT ca 170.000 kr, BMW 325iX ca 155.000 kr och för BMW 325iXT ca 150.000 kr. M3 kostar ca 265.000 kr.

Priser (E 36, tredje generationen): Nybilspriserna: BME 316i kostar med komfortpaket 150.000 kr (utan 135.000 kr), BMW 318i med komfortpaket 180.000 kr (160.000 kr utan), BMW 320i kostar med komfortpaket 210.000 kr (190.000 kr utan) och BMW 325i 260.000 kr med komfortpaketet (240.000 kr utan).

Komfortpaketet innehåller servo, tonade rutor, nackkuddar bak. På BMW 318i, 320i och 325i dessutom centrallås. □

BMW 318iS 125.000 kr, BMW 320i 125.000 kr, lägg till 20.000 kr för BMW 320i Cab, BMW 320 iT ca 125.000 kr, BMW 325i 160.000 kr, lägg till 20.000 kr för BMW 325i Cab, BMW 325iT ca 155.000 kr, BMW 325iX ca 140.000 kr, BMW 325iXT ca 135.000 kr. För BMW M3 får du ge cirka 250.000 kr. M3 SE kostar 300.000 kr minst!

1991

Modeller (E 36, tredje generationen): Dags igen för generationsskifte. Nu finns BMW 316i, 318i, 320i och 325i att tillgå.

E 36 är en helt ny bil med ny kaross och ny inredning. "Allt" är förbättrat. Karossen är elva centimeter längre och fem centimeter bredare. Ny chassigeometri med längre hjulbas (plus 13 cm) och större hjul (15 tum). Den nya multi-link-bakaxeln (sitter även i BMW Z1) borgar för mycket bra väghållning.

Modeller (E 30, andra generationen): Även nu säljer BMW båda generationerna samtidigt under en övergångsperiod.

BMW 316i, 318i, 318i Touring, 318 iS, 320i, 320i Touring, 320i Cab, 325i, 325i Touring, 325iX, 325iX Touring, 325i Cab, M3 och M3 Sport Evolution.

Motor och växellåda (E 30, andra generationen): Se föregående år.

Motor och växellåda (E 36, tredje generationen): I den nya BMW 316i och 318i används den nya fyrcylindriga motorgenerationen M40 som kom första gången 1988. Motorn är vidareutvecklad på detaljnivå. BMW använder modernaste motorelektroniken Motronic M1.7. Maskinen har nya vevstakar, nya lättviktskolvar samt ny tvärströmkylare i aluminium.

Effekten i 316i och 318i är 100 hk respektive 113 hk.

I BMW 320i och 325i sit-

ter en helt nyutvecklad motor (samma som i 5-serien) med bland annat 4-ventilsteknik, separat tändspole för varje tändstift, M3.1 Motronic tändteknik och insug i plast.

Effekten i 320i är 150 hk och i 325i hela 192 hk. En 320i behöver minst cirka 600 mil på trippmätaren innan den "släpper" och visar riktiga prestandasiffror. Det här med inkörning är viktiga grejor.

Helt ny manuell växellåda där femman är direktväxlad. Dessutom finns femväxlad automatlåda med tre körprogram som tillval till 320i och 325i!

Utrustning (E 30, andra generationen): Se föregående år.

Utrustning (E 36, tredje generationen): Tillbehörslistan är innehållsrik. Förutom det "normala" (läderklädsel, luftkonditionering o.s.v.) kan kunden till exempel välja ett komplett stölskydd. Olika högtalarsystem till bilstereon finns också samt ett M-Technic